

Hvidovre

Lokalhistorie

22.ÅRGANG NR.1 FEBRUAR 2004

HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SELSKAB

Husk ...Generalforsamling d.15 marts på Risbjerggård.

Foto: Dan Olsen

Historiens Hus Hvidovre

Alarmpladsen 3

Kommende Aktiviteter	Avedøelejren	Siden Sidst	sd. 3.
Vort Selskab er blevet 25 år	2650 Hvidovre	Selskabets Formænd	sd. 7.
Indkaldelse til Generalforsamling. Regnskab / Bestyrelsen 2003			sd. 8.
Dengang på Køgevej		Selskabets Vedtægter	sd.26.

Kommende Aktiviteter - 2004.

27 feb.- 14 marts. Udstilling i rytterskolen. kl. 13 -16.
Vor lokale kunstner Kirsten Schønnemann viser en ophængning af nutidige og tidligere værker.

15 marts kl. 19.00 på Risbjerggård. kl.19.00.
Ordinær Generalforsamling afholdes for 25'ende gang.
I den anledning udloddes 15 flasker rødvin blandt de **fremmødte** medlemmer . Efter kaffepausen vises en lille film. 10 flasker rødvin udloddes som vanligt blandt rettidigt indbetalte kontingenter.

22 -28 marts. Udstilling i rytterskolen. kl. 13 -16.
Kom og se de smukke ting, der kan laves med quiltning. Sammensyning og polstring af f.eks puder, dyner og sengetæpper o.m.a. (Patch-work)
En sammenslutning af Quiltere viser deres arbejder.

5 april Hvidovre kirkes menighedslokaler Hvidovre kirkeplads 3. kl.19.30.
Lisbeth Hollesen og Kitt Boding Jensen, fra "Historiens Hus". fortæller om "Præstemosen", som de har studeret og undersøgt.

Hver mandag kl.10 -15 kan vi kontaktes på rytterskolens tlf. 3647 3444.
meddeler Dan Olsen på hjemmesiden : www.sitecenter.dk/rytterskole.

Historiens Hus Hvidovre

Alarmpladsen 3
Avedørevej 3
Hvidovre Kommunes Historisk Selskab.
Rytterskolen Hvidovre Kirkeplads 1
2650 Hvidovre. Tlf.: 36 47 34 44.
e-mail.: hvidovrerytterskole@mail.dk

Redaktion.:
Per E. Hansen (ansv), Dan Olsen .
Medlemsblad trykt i 475 ekspl.
Deadline no. 2-2004. d.15 marts. 2004

Hvidovre Kommunes Lokalhistorisk Arkiv.
Historiens Hus, Avedørelejren. Alarmpladsen 3.
2650 Hvidovre Tlf.: 36 49 00 30.
e-mail.: lokalarkiv@hvidovre.dk
Åbent.: tirs.-ons. kl. 13-16. tors. kl. 14-18.

Siden Sidst

v./ P.E.Hansen

12 jan. Foredrag i Bibliotekscafeen.
"Hjælp – Normannerne kommer", var den dramatiske titel på denne beretning, reciteret af Morten Kirkegård.
Bayeux- tapeterne var baggrund for beretningen om danske og norske vikingers hærgen på de franske kyster i 800-900 årene.

16.feb. Foredrag i Bibliotekscafeen.
Vicekriminalinspektør Niels Kjølner fortalte om 40 års virke, ved politiet. Kjølner har skrevet en bog med dette emne, men her fik vi den ægte vare . Det var et interessant og undertiden spændende indblik i politimandens dagligdag gennem de mange år.
Mange medlemmer var mødt op til denne aften og de blev ikke skuffede.

Booking .: Medborgerhuset ?.....på grund af visse besværligheder med booking af Bibliotekscafeen afholdes generalforsamlingen denne gang på Risbjerggård.

Omdeling af Bladet ? . Postvæsenet har opsagt vor aftale om distribuering af nærværende blad. Omdelingen vil fremover blive betragtet som almindelig brevpost til gældende takst. Altså ingen rabatter.

Bestyrelsen betragter denne episode som et ubehageligt "hak" i vor økonomi. Vi arbejder på at finde en løsning på denne udfordring.

Alle, der har indbetalt kontingent senest den første marts 2004, deltager i lodtrækningen om 10 flasker god rødvin.

Vinderne udtrækkes i kaffepausen ved vor generalforsamling på Risbjerggård.
mandag d.15 marts 2004.
OBS ...se også side 6. . OBS

☆☆

☆☆ Hvidovre Lokalhistoriske Selskab. ☆☆

☆☆ 22 November 1978 - 2003. ☆☆

☆☆

Biblioteksvæsenet i Hvidovre har en historie, som går langt tilbage i tiden. Den første læseforening nævnes så tidligt som 1841. Det er en beretning vi må have til gode. Her regnes med det første egentlige hus, Hvidovre Kommunebibliotek, som blev indviet den 18 juni 1936.

Bygningen var opført på et tidspunkt da kommunen talte 8.500 indbyggere, men da dette tal i løbet af 1960'erne nærmede sig 50.000, meldte behovet sig for en løsning med mere plads. Resultatet blev vort Medborgerhus, vedtaget af kommunalbestyrelsen i stor enighed, den 23 marts 1971.

Første etape rummede et nyt hovedbibliotek, som blev indviet og åbnet for publikum den 15 november 1972.

Grundstenen blev dog først nedlagt den 28 februar 1973, da man påbegyndte sidste afdeling, selve medborgersalen.

Hele projektet, Hvidovre Medborgerhus, blev indviet søndag aften den 18 november 1973 med et festligt arrangement. Festtalen blev holdt af borgmester Svend Aagesen og der var underholdning og bal i den nye sal bagefter.

Hvidovre havde fået sit kulturpalads !.

Her var plads til alle mulige kulturelle gøremål og fra den 1 oktober 1974 indvies også et lokalhistorisk arkiv med fhv. landinspektør H.O.Nordlund som daglig leder.

Lokalhistorisk arkiv var en tanke, der havde rumsteret gang på gang, i mange år. Fuldmægtig Ernst Andersen var en ivrig fortaler. Han havde en kolossal viden om Hvidovre og så tid-

ligt som 1938, skrev han et udkast til en bog om Hvidovres historie. Tiden var ikke interesseret og bogen blev ved tanken.

I 1961 var der så planer om et bymuseum i Rytterskolen, eller måske en ny bygning, som skulle placeres på Hvidovre Torv. Carlsberg bryggeriet var nævnt som sponsor, -- men det blev også ved tanken.

Nu havde man altså fået et medborgerhus og tilmed et arkiv for lokalhistorien. En lille kreds af Hvidovre-borgere dannede et selskab med det formål, at indsamle historier, billeder og andre facts om Hvidovres fortid.

Det blev det første "Hvidovre Lokalhistoriske Selskab", stiftet den 7 maj 1973, med daværende kb-medlem (A) og formand for kulturelt udvalg, Herluf Rasmussen, som formand.

Der blev i starten samlet ca. 3000 billeder, foreningsprotokoller, nogle malerier og en del personlige papirer fra det gamle Hvidovre, som blev afleveret til arkivet, men aktiviteten svandt lidt efter lidt for til sidst, at gå helt i stå.

Fuldmægtig Ernst Andersens domæne var i et kælderrum på Hvidovre rådhus. Ved hans død i 1976, blev rummet tømt og en hel del overført til lokalhistorisk arkiv.

Det var måske ved denne lejlighed at daværende kb-medlem Jens Kristensen fik ideen med at omforme selskabet til en forening med kontingentbetalende medlemmer. Ideen blev til virkelighed den 22 november 1978, hvor den stiftende generalforsamling fandt sted i Medborgerhuses studiekredslokale A.

Af de første bestyrelsesmedlemmer kan nævnes følgende .: Formand Jens Kristensen, Næstformand Kjeld Jørgensen, Sekretær Birger Thomsen, Kasserer Eva Raae Schultz, suppleanterne Knud Weile og Sven Tønnesen samt Revisor

og revisorsuppleant Hans Møller og P.Hansen.
De to kb-medlemmer var Inge Larsen (A) , Palle Voigth (SF).

Fra denne første bestyrelse må især bemærkes
Jens Kristensen og Kjeld Jørgensen,
der er hædret som æresmedlemmer i vort Selskab.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
☆☆ **Hvidovre Lokalhistoriske Selskab** ☆☆
☆☆ **er blevet 25 år.** ☆☆
☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Selskabet har i alle årene bistået lokalhistorien med talrige
arrangementer og budt på diverse foredrag , mange
ekskursioner, rytterskoledage, udstillinger, samt støttet
udgivelsen af lokalhistorisk litteratur og siden 1982,
udgivelse af bladet "Hvidovre Lokalhistorie". o.m.m.

Vi kan så til gengæld glæde os over en stigende interesse for
lokalhistorie – og over vort lokale domicil i Rytterskolen, samt
det kommunale engagement for et værdigt lokalhistorisk arkiv
i "Historiens Hus".

Vor kommende generalforsamling er nummer 25
i rækken af ordinære generalforsamlinger.
Den egentlige "Jubilæumsdag" , den 22 november 2003, blev
forbigået i stilhed i respekt for vor formand Harrys nylige død.

Bestyrelsen har imidlertid besluttet at bemærke dagen, ved at
udlodde yderligere
15 flasker god rødvin blandt de medlemmer,
der møder op
til den 25'ende ordinære generalforsamling.
Altså udover de 10 flasker, vi udlodder **blandt samtlige**
betalte kontingenter 2004.

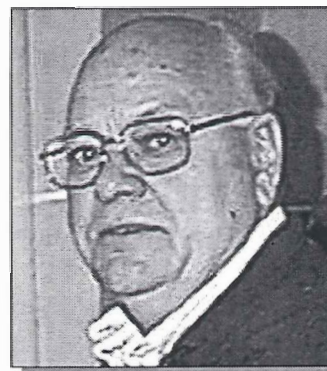
Selskabets Formænd i de 25 år

Jens Kristensen.
Selskabets stifter
Æresmedlem
Formand : 1978—1989

P.E.Hansen
Næstformand 1986—1989
Redaktør
Formand : 1990—1992.

Dan Olsen.
(Hvidovre .Slægtsforskere)
Formand : 1993—2003.

Harry H. Schultz.,
Formand : marts 2003.
(død 30 sept.2003)

Indkaldelse
til
Generalforsamling

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Mandag d.15.Marts 2004. kl.19.00

Risbjerggård Hvidovrevej 241.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

25'nde ord. Generalforsamling

Dagsorden iflg. vedtægten af d. 17 marts 2003 .:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Arkivlederens orientering.
4. Fremlæggelse af det reviderede regnskab.
5. Fastlæggelse af årskontingent.
6. Behandling af indkomne forslag..
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.
8. Valg af revisor og revisorsuppleant.
9. Eventuelt.

Bestyrelsen består af 5 medlemmer,
+ 2 medl. fra kommunens udvalg for kultur og fritid.
(perioden 2001-2005)

Der skal i lige år vælges 2 og i ulige år 3 medlemmer.

År 2004 skal der altså vælges 2 bestyrelsesmedlemmer.
Suppleanter, revisor / revisorsuppleant vælges for et år.
Et nyt medlem til bestyrelsen skal vælges som substitut
for vor afdøde formand Harry Schultz.

På valg er.:

Best.mdl, Dan Olsen, Eigil Jørgensen. (2 år).
Suppleanter, Jette Randal-Lund og Erling Groth (1 år).
Revisor.: Jens Chr. Nielsen (1 år)
R.suppl.: Inge Larsen. (1 år)

Regnskab for 01.01.2003 til 31.12.2003

Indtægter:

Kontingent	27.875,00
Filskud	4.500,00
Medl.møder	1.798,00
Renter	819,64

Udgifter:

D.L.F.	4.731,00
Admin.	4.388,20
Medlmøder	6.271,00
Best.møder	2.153,50
Blad.uds.	3.308,50
Blad fremst.	10.758,75
Udflugt	1.000,00
Ny anskaff.	10.000,00

Ialt 34.992,64

Ialt 42.610,95

Indtægter	34.992,64
Udgifter	42.610,95
Underskud	÷ 7.618,31

Behold i g 01.01..2003	
Bank	42.553,36
Giro	6.677,63
Ialt	49.230,99

Behold ing 31.12.2003	
Bank	32.523,00
Giro	339,68
Ialt	32.862,68

Kngt.02/03 - 8.750,00
Underskud - 7.618,31

32.862,68

Balance

32.862,68

Benny Riisager
 1. og Formand

B. Jensen
 kasserer

Ovenstående regnskab er revideret og fundet i orden.
 Indestående på bank og - girokonto er kontrolleret
 med pengeinstitutionernes udskrifter.

revisor

Jens-Christians Nielsen

Hvidovre den 15.01.2004

Bestyrelsen 2003.

(konst.) Formand ..:

Benny Riisager Ø.Kvartergade 11.st.tv. tlf. 3678 2968.

Næstfmd.:vakant
 Kasserer.: Eigil Jørgensen. Hvidovrevej 98C. tlf. 3647 0058.
 Sekretær.: Dan Olsen. Spurvehøjvej 17.st.tv. tlf. 3678 8642
 Redaktør.: Per E. Hansen. Grenhusene 26. tlf. 3649 2470.
 suppl.1.: Jette Randal-Lund Ø.Kvartergade 9. st.th. tlf.3649 0659.
 suppl.2.: Erling Groth. Ege Alle 41. tlf. 3677 2511.

kommunale Best.medl.:

Allan Fredskov Svendbjergvej 1A,1.mf. tlf. 3649 9606.
 Niels Ulsing Cl.Petersens alle 13.st.tv. tlf. 3649 4636.

Revisor + suppl. :

Jens Chr. Nielsen Kløverprisvej 26 tlf. 3675 1386.
 Inge Larsen Berners Vænge 7.2tv. tlf. 3678 4736.

Forretningsudvalg:

vakant (f), Eigil Jørgensen. Benny Riisager.

Arrangementsudvalg.:

vakant (f), Jette Randal-Lund, Benny Riisager,
 Poul Sverrild

PR-Udvalg.:

Benny Riisager (f), Per E. Hansen, Dan Olsen.

Lok.hist. udvalg:

Per E. Hansen (f), Jette Randal-Lund, Benny Riisager.

Bladredaktion:

Per E.Hansen (f), Dan Olsen.

Dengang, på Køgevej.

Forretninger og virksomheder i 50'erne. fortalt af Ivar Poulsen.

Den 19. september 1950 flyttede min kone, Ritta, og jeg fra et værelse på Østerbro til en 2-værelses lejlighed i ejendommen nr. 236 på Gl. Køgelandevej. Vi havde boet på værelset i ca. 15 måneder, det var dette værelse, der gav os mulighed for et giftermål, og et sådant var en klar betingelse i den videre kamp for en rigtig lejlighed.

Den fik vi så på Gl. Køgelandevej, selv om det glippede i første omgang. Vi havde gennem en annonce, via en annoncedame med telefon, fået en opringning fra en lejer på Gl. Køgelandevej 236 A, 3 sal. Han havde fået en lejlighed i den nye bebyggelse på Strandmarksvej, som han snart skulle flytte i, og samtidig fået lov til selv at skaffe en lejer til den gamle, så han ikke sad med udgifter til to lejligheder samtidig. - Ritta og jeg tog med bus (132) fra Toftegårds Plads vi kørte ad Vigerslev alle, Hvidovrevej, Stranden samt Strandmarksvej og endelig ad Køgevej til Stenstykkevej. **(At vi kunne køre den anden vej rundt, fandt vi først ud af senere).**

Med i bussen var bl.a. tre personer, en ældre mand og et ungt par. De stod af samtidig med os, jeg gjorde plads for deres udstigning, - de gik tværs over Køgevej, rundt om 236's gavl ved Stenstykkevej og ind i opgang A - vi fulgte lige efter. - De var også tilsagt til at bese den ledige lejlighed, ejeren havde fornuftigt nok sikret sig flere muligheder for afsætningen. - De to unge mennesker ville gerne tage over, og da de var kommet tre trappetrin før os, havde de førsteret. Surt show, men lejlighedens indehaver trøstede mig med, at hans svoger i opgang C, havde gode chancer for også at få tildelt en lejlighed i Danalund. Hvis det blev tilfældet, ville han bede ham tænke på os, når og hvis han skulle skaffe en ny lejer. - Jeg opfattede det som venligt ment men ret urealistisk at praktisere, men søreme om ikke svogeren ringede tre uger efter, vi var velkommen til at komme og besigtige hans lejlighed, så kunne vi

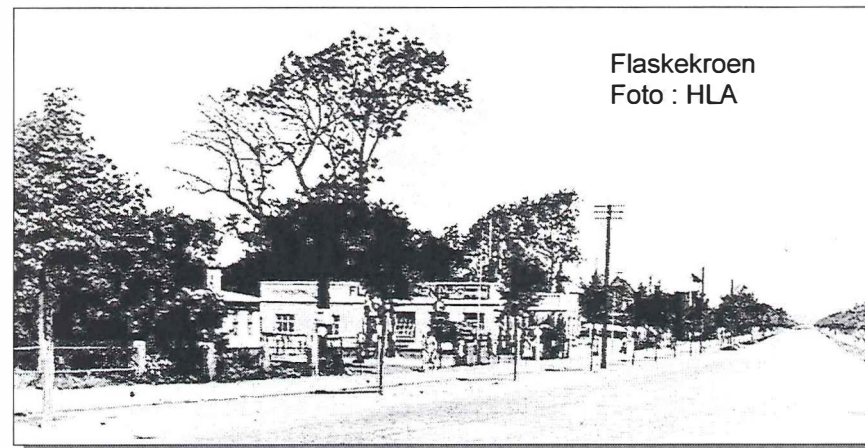
bedømme, om det var noget for os.

Det var som omtalt i opgang C, 1. sal. - Og vi slog til med det samme.

Ritta havde været glad for Østerbro med kvarterets gode indkøbsmuligheder - men hun blev bestemt ikke snydt med mulighederne i vort nye område. Der var masser af forretninger m.m., hvilket kan være vanskeligt at forstå i dag.

Gl. Køgelandevej begynder, som vel alle er bekendt med, ved Toftegårds Plads i Københavns kommune. Harrestrup å skiller de to kommuner, det er væsentligt området efter kommunegrænsen, jeg vil berette om, men der er lige et par enkeltheder på københavnssiden, jeg gerne vil have med.

På vej væk fra Toftegårds Plads lå på højre hånd, (landsiden som jeg fremover vil benævne denne side af vejen i modsætning til søsiden), kort før Vigerslevvej - "Cyklistpavillonen".

Flaskekroen
Foto : HLA

Jeg har tit undret mig lidt over, om det var et rent privat foretagende, eller om Cyklistforbundet stod bag. Stedet var nærmest som en privat villa, gul-kalket og med rødt tegltag. Det er for længst brudt ned for at give plads til den ret store ejendom, der er der nu.

Næste ejendom på samme side og beliggende på hjørnet af Gl. Køgelandevej og Vigerslevvej var dengang en lille Shell benzintank. Omkring 1952

gik der ild i en tankbil, der bragte benzin til tanken. Hele tankområdet blev antændt, alt brændte ned, og da det var genopbygget, var det i en betydelig større udgave. For få år siden blev dette anlæg revet ned for at give plads til en forretningsejendom med en stor Nettobutik.

På det modsatte hjørne men samme side lå den vidt kendte "Flaskekroen" med sine to flere meter høje ølflasker, henholdsvis Carlsberg og Tuborg. Den første gang, jeg stiftede bekendtskab med navnet, var som stor dreng, hvor jeg i et ugeblad under "Humor" læste om en mand, der ville købe stedet og følgelig spurgte efter prisen. " 35.000 og så tyve øre i pant for flaskerne.", lød svaret fra kromanden.

Lige ved Harrestrup å's passage under Gl. Køgevej var der i hjørnet af parken en blomsterhandel. Det føltes næsten, som var den bygget ud over skrænten ned til åen. Det var en ung pige, der passede forretningen, og den lå der i flere år.

Så er vi kommet ind i Hvidovre kommune, på søsiden af vejen, i **nr. 221**, blev der bygget en Esso-servicestation, indehaveren hed Albin Holm og åbningen fandt sted i november 1950. Han havde en datter, der var balletbarn, antagelig på det kongelige teater. I samme ejendom, hvor der også foregik bilreparationer, havde blikkenslager Kunkel værksted. Han foretog engang en reparation hos os i lejligheden, hvor vi boede og vi havde få dage forinden lejet og fået leveret et pianette til min kone. Kunkel spurgte, om Ritta kunne spille på det, og da hun svarede bekræftende, ville han gerne høre et stykke. Ritta havde gået til spil i sine skoledage og spillede til husbehov, som man siger. Da hun stoppede, spurgte Kunkel, om han måtte prøve. Og så kom der musik ud af klaveret. Ritta var begejstret for hans evner, men også lidt pikeret, for han kunne jo godt have begyndt med at fortælle, han havde været barpianist ved siden af sin håndværkeruddannelse.

På pladsen **nr. 223** var der flere virksomheder. Aage Pedersen handlede med gammelt jern, der var skindfarveriet "Lega" og John Kirkegaard hav-

de en maskinfabrik "Joki". Han flyttede senere til den nuværende Tårnfalkevej, hvor han fremstillede kørbare gummitransportbånd. Nu ligger fabrikken på Mors.

Linie 132 passerer Brostykkevej mod Toftegårds Plads

Foto : HLA.

I **nr. 225** havde Th. Hansen tømmerhandel og på pladsen, **nr. 229**, havde Ernst Monrad en metalvarefabrik. Herudover holdt metalvarefabrikken "Kansas", Dansk Påhængsvognfabrik (Dapa) og metalstøberiet "Acme" til på samme plads. Ingen af disse virksomheder var jo, hvad man forstår ved forretninger, men det må være på sin plads at medtage dem i en oversigt.

På landsiden af Køgevejen, lige før Brostykkevej, var der i hjørneejendommen en kaffebar, og lige efter samme vej boede arkitekt Vennike i villaen **nr. 226**, som stadig ligger der. Jeg ved ikke om Vennike havde tegnestue hjemme, men der var i spidsen af haven et udstillingsskab med forskellige projekter i. Den spids ville i dag have ligget nærmest midt på Brostykkevej, idet der senere blev foretaget en regulering af vejens udmunding i Køgevejen. - Kloakforholdene blev ændret ved samme lejlighed. Det var sådan, at Brostykkevejens niveau, halvtreds meter før udmundingen i Køgevejen, lå ca. en halv meter under dennes, - og samtidig var kloakkerne underdimensionerede, så ved kraftigt regnskyl stod vandet ret højt på den sidste del af Brostykkevej og ind i de tilstødende haver.

Jeg har selv engang iført gummistøvler og med et fast greb i sadel og styr efter tur trukket et ægtepar gennem "vandmasserne".

I **nr. 228** boede cigarhandler Larsen. Jeg kan ikke huske, han havde forretningen der, men senere købtes bungaloven af Hasselriis, der havde haft kiosken i **nr. 232**. – Der blev bygget et modul til i den vestlige ende og en legetøjs- og hobbyforretning blev resultatet.

Forretningen og dens daværende indehaver flyttede ned i Frihedens Center, da det blev åbnet.

Barber Quist havde en salon i **nr. 230** i den lille udbygning nærmest mod vejen. Han var også ejendomshandler og tilbød engang mig den 3. etages ejendom på hjørnet af Strandbovej og Lembrechts alle - for 35.000 kr.

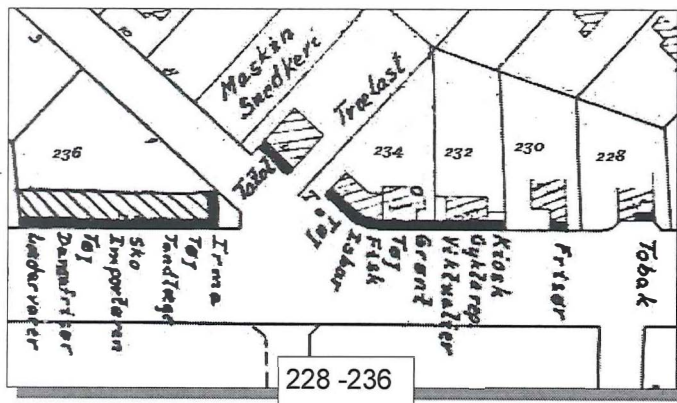
Mange penge dengang.

Som omtalt var der i **nr. 232** en kiosk, der solgte tobaksvarer, havde tipsforhandling og i øvrigt handlede med alt til faget henhørende.

Udenfor var der, som så mange steder dengang, en cigaretautomat. Det ses jo ikke mere. Kiosken lå i en selvstændig, lille bygning. På samme nummer, men i hvert fald så vidt jeg husker bygget sammen med den efterfølgende bazarbygning, havde Ivan Jacobsen cykelforretning og -værksted.

Bazarbygningen i **nr. 234** var særpræget, lang og lav med pulntag. Den indeholdt fem forretninger udover cykelforretningen, alle med forskelligt

varesortiment.

Der var en grønt- og frugtforretning med forskellige indehavere, Louis Pedersen havde en ret stor slagterforretning. Her var "Sorte Kaj" ansat som slagtersvend.

Han var gift med Tom Belli's datter, der også arbejdede der. Tom Belli var dengang et stort navn på Dyrehavsbakken, - det var ham med rumster-

stangen. Det var noget nær det tætteste, vi kom på højere kultur i kvarteret dengang.

Der var en fiskehandler med fremragende varer, han beboede selv en villa på Stenstykkevej og på hjørnet var der chokoladeforretning, først drevet af E. Knudsen, kaldet "Chokolade-Knudsen", senere af et festligt menneske ved navn Monby.

Den største forretning tilhørte manufakturhandler Poul Nilsson.

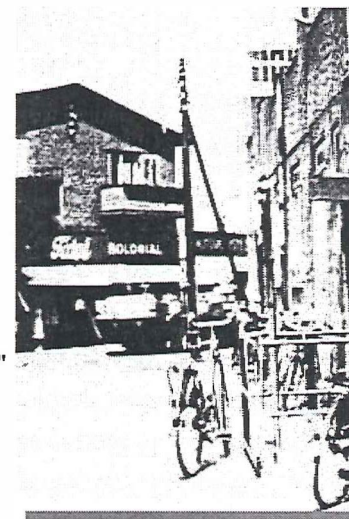
På det tidspunkt, vi kom til stedet, boede han med sin kone og to børn i den sidste del af bygningen, hvor der var køkken, stue og soveværelse. Så fik familien en lejlighed på 1. sal med altan i neden nævnte røde ejendom på to etager. Han fik derved mulighed for at udvide og benyttede sig af det. Mange forretningsindehavere har et slogan, der på tryk fortæller om deres forretnings eller deres varers fortræffelighed. Nilssons var: "Det er en stor forretning, jeg har, der kommer mange mennesker forbi hver dag", men han anvendte det kun verbalt - og altid med et stort smil.

Udover arbejdet med sin forretning var han aktiv inden for Hvidovre Handelsstandsforening, hvor han var medlem af bestyrelsen. Bygningen er nu væk, der er indrettet parkeringspladser på grunden.

To forretninger lige efter bazarbygningen blev regnet for hørende til Køgevej, selv om de lå på Stenstykkevej.

Den første var Gjedings tømmerhandel, der gemte sig inde bag ved den røde ejendom på to etager, der stadig ligger der, og som dengang var basis for frk. Andersens "Tatol" sæbeudsalg. I dag er ejendommen blevet offer for tidens trend og står med en grå, vandskuret facade.

Efter Stenstykkevej kom **nr. 236**, hvor Ritta og jeg boede i opgang C på første sal. Der var i alt fire opgange på bagsi-

den af huset væk fra Køgevej. Huset var langt, og der var butikker i hele underetagen samt to forretninger på 1.salen. I opgang A havde Nayberg tandlægeklinik og i opgang B fandtes Norma Jensens damefrisørsalon "Topsy".

Første butik i gadeplan var en ret stor "Irma". Da det kom på mode, blev den fundet egnet til at blive indrettet til selvbetjeningsbutik. Det var på et meget tidligt tidspunkt for indførelsen af den type forretninger. Udover "Irma", som optog mange af etagemetrene, havde Asta Lind en lingeri- og manufakturforretning, Der var en skotøjsforretning med skiftende indehavere, herunder Holger Sørensen, der også var fabrikant, og Kjeld Lund med rødde til den store skotøjsforretning på Valby Langgade over for den nuværende Kvikly. En isenkramforretning under kæden "Importøren" holdt også til i huset, også den optog mange kvadratmeter, endvidere var der en forretning med herretøj, "Astof" hed den, på et tidspunkt, hvor den ejedes af Wagner Nielsen, handledes der også med manufaktur. I den yderste ende af huset holdt læderhandler Wilhelmsen til.

Huset næst efter, **nr. 238**, var en bungalowagtig villa, hvori kunstmaleren Eduard Borregaard boede med sin kone af vistnok østrigsk afstamning. Borregaard havde et stift ben, hvis ikke protese, hver dag cyklede han hen i kiosken efter en avis, og for ikke at skulle krydse Køgevej to gange, kørte han altid på fortovet - eller hvis det gik højt - på cykelstien, i den forkerte side hen til kiosken. Han havde jo ikke en egentlig forretning, men jeg mener, han havde atelier derhjemme, jeg har i hvert fald aldrig set ham på vej - eller komme hjem med - malergrej. Huset blev solgt til FDB, der lod det nedrive, og i stedet for blev der opført en selvbetjeningsbrugsforening.

Den er igen lukket og i dag er der en anden virksomhed i huset.

På vandsiden af vejen inden **nr. 239** var der en mark, som lå en lille meter

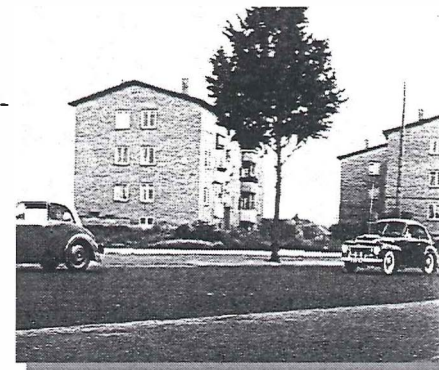
under Køgevejens niveau. Her blev senere den lange, røde bygning opført, som i mange år husede bl.a. "Milow Radio". I vor tid anlagde drengene i kvarteret en slaggebane til cykelspeedway. Der var andre forskelligheder fra i dag. f.eks. var der høje vejtræer og vejbefæstigelsen bestod af chaussesten. De kunne blive meget støvede, hvis vejrliget bød på tørke, og når der så kom lidt regn, specielt støvregn, kunne overfladen blive glat som var den smurt med brun sæbe. Det medførte adskillige trafikuheld, bl.a. måtte en tankvognschauffør engang undvige en personbil, som roterede 360° over i hans bane, ved at køre tankvognen ned på speedwaybanen - og han havde ikke engang licens, det var ellers et ufravigeligt krav for at måtte bruge banen.

I **nr. 239**, den første af de fem ejendomme, som bærer navnet "Strandlund", var der indrettet bageri. A.H.

Eliassen stod for det de første år - vi boede overfor - men senere kom bagermester Bernandt til. Han stod i bageriet og hans kone i forretningen. De havde en søn, der kom i bagerlære, efter at vi flyttede fra kvarteret, han overtog efter min hukkommelse en overgang forretningen, men den har været lukket

i mange år. Den unge Bernandt var en overgang kampbokser i Hvidovre Bokseklub.

I den næste ejendom, **nr. 241**, havde isenkrammer Pausbæk forretning. Fru Pausbæk stod jævnligt i forretningen, der senere blev overtaget af Børge Nielsen. Børge, der var født i Grenå, og som jeg tidligere i drengene havde spillet fodbold imod, drev forretningen i flere år. Han blev senere ansat i isenkramafdelingen i Frihedens Tømmerhandel, flyttede derpå - stadig på Køgevej - ud til Knud Larsen, men døde desværre i en ret ung alder, medens han var ansat her.

Næste ejendom igen, **nr. 243**, rummede to forretninger, drevet af samme person. I den ene havde først Sigvald Larsen og senere Smollerup slagterforretning og i den anden viktualier.

Til fru!

Køb af kød er en tillidssag — vi fører kun én kvalitet, den bedste — og netop derfor går De aldrig forkert, når De gør Deres indkøb hos fagmanden . . .

K. SMOLLERUP SLAGTER og VIKTUALIE
GL. KØGEVEJ 243A — TELF. 78 05 06

Smollerups især kendte vi og hans kone, der var i viktualierne. Han stillede gerne op, når Handelsstandsforeningen havde træf med kunderne.

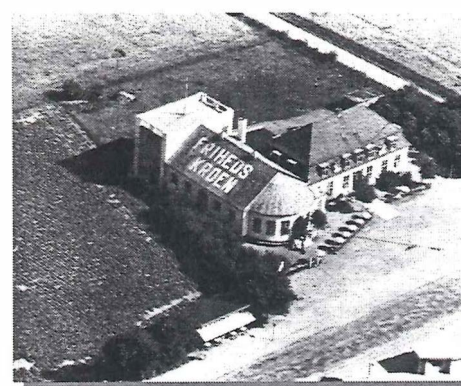
I **nr. 245** i næstfølgende ejendom havde Ewald Andresen købmandsforretning. Ritta glemte aldrig den første gang kort efter vor indflytning, hun kom ind i forretningen for at handle. Med et dybt buk spurgte Andresen: "Hvad kan jeg gøre for fru", hun var jo faktisk bare en "tøs" på 23 år.

Den sidste rigtige forretning på denne side af vejen i **nr. 247** var oprindeligt en "Palma-butik", men i vor tid var navnet ændret til "Bonus" og indehaveren hed Rasmussen. "Bonus-Rasmussen" som han blev kaldt lokalt. Han var omkring 1956 med i den gruppe, der i forbindelse med anlæg af et friluftsbad arrangerede byfester. Et år - og da var jeg selv med - var der på stadion kamp mellem "skatterødder" og skatteydere i en pushballkamp. Der var en fotograf fra fjernsynet til stedse, der optog billeder fra den spændende kamp og fra "3. halvleg". Den bestod af en øl til hver, jeg skyllede min ned i et drag, hvad der fik fotografen til at komme farende og bede mig gentage kunststykket. En ny øl blev bevilget mig, den fulgte efter den første, og kameraet snurrede. Til min store skuffelse var sekvensen ikke med i aftenens udsendelse. Antagelig var det redaktør Nøhr Møller fra "Hvidovre Avis", der havde skaffet os omtale i medierne, han var afgjort en af hovedmændene bag de sommerfester, der blev afviklet både før og senere. Et gennemgående træk i flere år var deltagelse af Odensegarden, med dens søde og veldisciplinerede piger.

"Bonus" var den sidste egentlige butik inden Strandmarksvej. Den gamle

gård, Beringgård, der lå lige efter I.C. Lembrechts Alle, blev jo ikke drevet som landbrugsejendom, den beboedes så vidt jeg husker af sognefogeden. Bagved gården på alleen lå en stor, flot villa, den ejedes af mørtelværkets direktør, Frømming, hans eneste handel på dette sted var da han solgte sin villa for en efter den tid høj pris, en boligforening skulle bygge et højhus, og det skulle gå stærkt. Noget faldt ikke i hak, det varede i hvert fald flere år, inden villaen blev revet ned, godt ramponeret af den lange ventetid.

Sidste forretning - lige før Strandmarksvej - var "Frihedskroen". Den var

fra gammel tid et yndet udflugtsmål, der var ofte baller i festsalen. Den endte sine dage som husly for det nyoprettede "Frihedens Apotek", det var omkring 1959 og den fungerede som sådan i flere år. Selve kroen forblev i drift flere år endnu, og det er ret vemodigt at tænke på, at det for 30 - 35 år siden var muligt

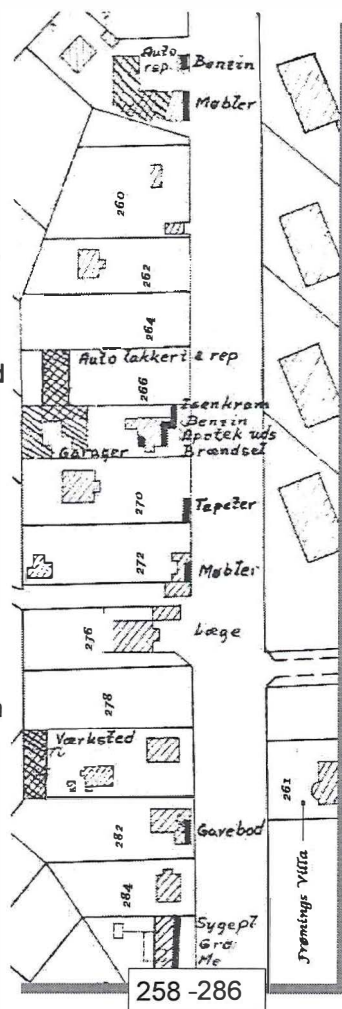
at få serveret al den ål, man kunne spise med stuede kartofler til for en ti'er.

Over på landsiden igen. Her var der en have, hvorfra et par ældre mennesker solgte frugt i sæsonen. Jeg husker den som beliggende på den vestlige side af hjørnet Hvidovregaards Alle - Gl. Køgevej. Den forretning var jo nærmest, hvad svenskerne kalder "hemsløjd", og så er det mærkeligt at tænke på, at få hundrede meter derfra på Hjørnagervej nr. 18, midt i et villakvarter, var der placeret to ret store virksomheder, Omnia Kapsler og en skotøjsfabrik (Holly Sko). Umiddelbart før samme Hjørnagervej i **nr. 252** var der en markisefabrik og på selve hjørnet ligger der endnu et gult hus eller en villa, **nr. 254**, hvori virkede damefrisørsalonen "hos Inge" og hvori urmager Wagn H. Olsen havde forretning.

På modsatte hjørne **nr. 256**, havde bagermester Due domicil. Han bagte i

almindelighed brød af samme kvalitet som andre bagere i kvarteret, men hans Berliner Pfannkuchen var berømte helt i Hvidovre Nord. På næste grund i **nr. 256** havde Bloch Madsen autoværksted. Nærmere enkeltheder kan jeg ikke fremkomme med, da jeg som vel nok 95% af beboerne i kvarteret ikke havde bil.

Men næste hus med virksomhed, **nr. 268**, var jeg kendt med. Der var endda hele 2 forretninger. Jeg handlede ofte hos A. Jørgensen, der havde en ret stor isenkram her, i hvert fald var butikken meget dyb væk fra Gl. Køgevej, og dels havde Maigaard vognmandsforretning, d.v.s. min viden om ham stammede fra, at han havde en bus, hvormed han jævnligt kørte ture til og fra Mors, som jo er min kones fødeø. Isenkræmmer Jørgensen flyttede i begyndelsen af halvfjerdserne ned i det da nye Frihedens Center og indrettede butik der. Så kom i **nr. 270** den forretning, jeg oftest handlede i, når det da ikke lige drejede sig om fødevarer. Det var dengang nærmest et havehus, hvori Eigil Nielsen havde indrettet farvehandel. Trods den begrænsede plads havde Nielsen et stort og alsidigt lager, og hans viden om varer og deres anvendelse var dybtgående. Umiddelbart ved siden af i **nr. 272** havde Aagaard dengang en ret stor møbelforretning.

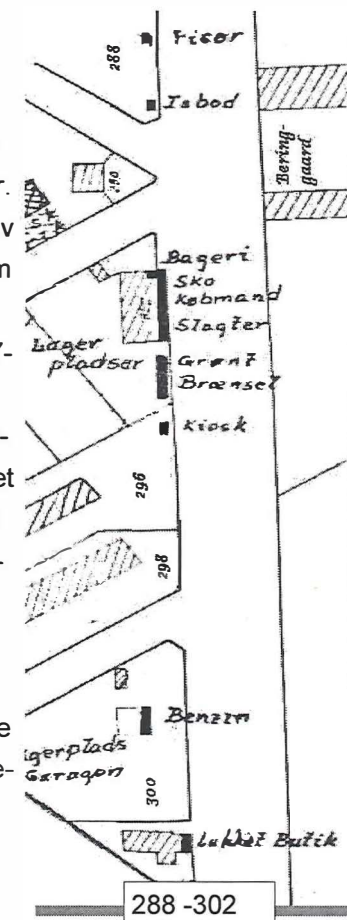

I **nr. 274**, i smøgen fra Gl. Køgevej til grunden bagved farvehandleren og møbelhandleren havde guldsmed Larsen forretning. Jeg skal ikke prale af, at jeg kan huske den, det eneste guld, jeg i mange år fandt det fornødent

at købe, var min forlovelsesring, og den var jeg i besiddelse af, inden jeg flyttede til kvarteret. (grunden, der i dag er bebygget af Hvidovrebo, blev dengang kaldt "Ingenmandsland")

Næste ejendom på vejen er **nr. 276**, var dengang en pudset villa i to etager. Her virkede den navnkundige dr. Ellum, en vikingetype, der cyklede rundt på patientbesøg i samme påklædning sommer som vinter. Omkring hans datter var der en kreds af unge mennesker, som man i dag ville kalde "jetsettere", der kom i villaen. En af dem, en ung mand, der efter udsagn fra en af mine bekendte fra kredsen var dybt forelsket i lægens datter, havde ved flere lejligheder været oppe at flyve med en ven, der var sportsflyver. Muligvis havde han fået lov at øve sig ved selv at tage pinden. I hvert fald "lånte" han sent om aftenen den 25. oktober 1950, muligvis for at imponere pigen, et af Morian Hansens fly, OY-DGE, ude på Skovlunde flyveplads. Iflg. Luftfartsdirektoratets rapport havde han ikke certifikat, men alligevel lykkedes det ham at få flyet i luften og få kursen sat mod Gl. Køgevej. Vel fremme dykkede han ned over villaen og vennerne, muligvis flere gange, men på et tidspunkt gik det galt.

(Flyet var af typen "Auster", der ikke er det letteste at holde i luften, man skal faktisk være ret påpasselig med det, men det kan også være fløjet tom for benzin). Den unge mand mistede i hvert fald kontrollen på en kurs tværs af Køgevejen, i lav højde, og styrtede ned i haverne mellem lægens villa og nabovillaen i **nr. 278**. Denne villa har et helafvalmet tag og et udhus med saddeltag, der ligger vinkelret på Køgevejen, og haven var adskilt fra Ellums have ved en

to meter høj, stærk hæk. Flyets hhv. venstre og højre vinge ramte tagryggen og hækken, og selv om det var en hård landing, og selv om flyet blev totalskadet, bevirkede den lidt specielle "landingsbane", at føreren faktisk overlevede i kun lettere såret tilstand.

Det kan være svært nu så mange år efter at huske nøjagtigt hvem der

stod for de næste to forretninger i **nr. 280** og **nr. 282**. En dame, hvis navn, såvel personligt som i forretnings-sammenhæng var Mimi, solgte børnetøj m.m. i nr. 282. Mimi var gift med en kineser og forretningen i nr. 280 bar navnet "Hornbech Kinaforretning", så der har sandsynligvis været en vis sammenhæng. I **nr. 286** var der flere butikker, "Hvidovre Parfume" ved Poul Jensen, "Køgevejens Radio" samt Siggaard, der solgte frugt og indrettede så vidt jeg husker senere sin butik til vaskeri. Der var et mejeri og endelig havde E. Brigler et dameskrædderi. I den trævilla, **nr. 288**, der stadig ligger på stedet havde Valdemar Pedersen frisørsalon.

Den vestlige, meget høje gavl på ejendommen nr. 286 blev ved en lejlighed anvendt til reklameplads for en bildæksreklame, "Avon", så vidt jeg husker. Det medførte et enormt svineri af farver og nedbrudt stilladsmateriale i Valdemar Pedersens have, så omfattende, at han følte sig berettiget til at anlægge sag mod reklamefirmaet, da de ikke pr. kulance selv ville rydde op eller betale andre for det. Resultatet af holmgangen kender jeg ikke. Kort efter trævillaen udmunder Catherine Booths Vej i Gl. Køgevej.

På det vestlige hjørne lå og ligger stadig et stort hus, der også i dag har **nr. 292** og hvor Vald. Pedersen senere Mørk havde bageri. Umiddelbart

efter fulgte en bygning, **nr. 294**, som indeholdt tre forretninger. Murermeister Villadsens enke, kaldet "Mormor", havde en skotøjsforretning, den blev senere overtaget af Erna Madsen. Der var en købmandsforretning, dens navn var vistnok "Centrallageret", og endelig havde Slagtermester Ingrisch sin butik der. I lejligheden ovenover Skotøjsforretningen boede politibetjent Petersen. Han var landets første motorcykelbetjent og blev senere chef for Færdselspolitiets motorcykelafd. -- Han solgte jo godt nok ikke noget, han delte kun ud, men lidt kuriøst er det da alligevel.

Der var så nogle tomme grunde og først i **nr. 300** var der en tankstation, i et af lokalerne her startede før omtalte frisør Valdemar Pedersen for øvrigt sin første salon. Som i dag, lå "Stjærnekroen" i **nr. 316**.

I **nr. 330** havde elinstallatør C. Andersen værksted, men ikke forretning. Der var en Gulf-benzintank i **nr. 340**. På "den bare mark" lige over for Strandmarksvejs udmunding i Gl. Køgevej lå et lille træskur, hvor der var fotoforretning og sidste hus inden Hvidovrevej var den gamle, gule smedje. Efter Hvidovrevej fulgte i **nr. 362** "Frihedens Tømmerhandel", der først for nylig er ophørt med at eksistere, selv om navnet har været ændret til "Nyboder Trælast". Videre mod Køge var der en Jansen benzintank i **nr. 378** og virksomheden Forenede Benzinimport havde domicil i **nr. 388**.

I sidste halvdel af 1957 og de første måneder af 1958 byggede vi et hus på Agermosen. Så den 31.marts 1958 sluttede vor tilværelse på Gl. Køge-landevej. Vi fik mere plads at boltre os på, men også længere for at gå på indkøb. På Køgevej havde vi som omtalt alle forretninger inden for rækkevidde, i Agermose-kvarteret var der dengang også nogle små forretninger tæt ved, i forbindelse med haverne, men de rigtige indkøb krævede - og kræver - en tur på ca. en kilometer til Hvidovrevej.

**Vedtægter for
Hvidovre lokalhistoriske Selskab
vedtaget på
den ordinære generalforsamling 17 marts 2003.**

§ 1 Formål.

Selskabets formål er at udbrede kendskabet til og vække interesse for lokalhistorien indenfor Hvidovre Kommunes område. Samt støtte bevaringsinteresser, lokalhistoriske udgivelser og anden formidling af den lokale historie.

§ 2 Organisation og tilhørsforhold.

Selskabet er en privat forening, der arbejder i nær tilknytning til Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv.

Selskabet er medlem af Dansk Lokalhistorisk Forening.

Bestyrelsen består af 7 medlemmer – heraf 2 medlemmer valgt af og blandt Hvidovre Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg – samt 2 suppleanter.

Valg af de 5 ordinære bestyrelsesmedlemmer og de 2 suppleanter, 1 revisor og 1 revisorsuppleant foretages af den ordinære generalforsamling.

Arkivlederen deltager i bestyrelsesmøderne..

Foreninger, selskaber med videre, som arbejder med beslægtede emner indenfor Hvidovre Kommunes område kan associeres Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

§ 3 Generalforsamling.

Generalforsamlingen er selskabets højeste myndighed.

Den ordinære generalforsamling afholdes hvert år i marts måned, og indkaldelsen sker skriftligt med 14 dages varsel.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Ekstraordinær generalforsamling afholdes, når bestyrelsen beslutter det, eller når mindst 20 medlemmer begærer det ved skriftlig henvendelse til formanden med oplysning om dagsorden for det begærede møde.

Bestyrelsen indkalder da generalforsamlingen med 14 dages varsel som ovenfor anført.

Beslutninger, herunder vedtægtsændring, træffes ved almindelig stemmeflertal.

Følgende punkter skal behandles på den ordinære generalforsamling .:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Arkivlederens orientering.
4. Fremlæggelse af det reviderede regnskab.
5. Fastlæggelse af årskontingent.
6. Behandling af indkomne forslag.
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter.
8. Valg af revisor og revisorsuppleant.
9. Eventuelt.

§ 4 Medlemskab.

Generalforsamlingen fastsætter årskontingentet. Som medlemmer kan optages enkeltpersoner. Som medlemmer uden stemmeret kan optages foreninger, institutioner og virksomheder.

§ 5. Bestyrelse.

De af generalforsamlingen valgte bestyrelsesmedlemmer vælges for 2 år ad gangen,

således at der på lige år vælges 2, på ulige år 3.

2 suppleanter vælges for 1 år ad gangen.

Revisor og revisorsuppleant vælges for 1 år ad gangen.

Bestyrelsen konstituerer sig selv.

forsættes næste side

reserveret Post DK

§ 6 Økonomi.

Selskabets regnskab offentliggøres i forbindelse med den ordinære generalforsamling. Regnskabet følger kalenderåret.

§ 7 Selskabets ophør.

Til opløsning af Selskabet kræves en beslutning på en generalforsamling, hvor mindst en tredjedel af medlemmerne er tilstede. Er dette medlemstal ikke mødt, indkaldes ekstraordinær generalforsamling, som da er beslutningsdygtig uanset antallet af fremmødte. I tilfælde af ophør tilfalder selskabets formue Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv.

POSTEN

SKAL

UD

Fig.:
Hvidovre
Posthus

(Foto)
Dan
Olsen.

